

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky Jaroslav Brož, Th.D. S.S.L.

Autor/autorka práce: Eva Cílková
Studijní program/obor: Teologie, Teologické nauky
Název práce: Učedníci v Lukášově evangeliu
Vedoucí práce: Angelo Scarano, Th.D. S.S.L.
Rozsah práce: 63 tištěných stran / 110 834 znaků

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☒	☐	☐

Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☒	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☒	☐	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	☒		☐	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐		☒	
Práce přináší nové poznatky	☐		☒	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐		☒	
Práce má metodologický/teologický přínos	☒		☐	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Předložená diplomová práce je v podstatě prací popisnou a přehledovou. Zvolené téma je přitažlivé a patří k významným akcentům Lukášovy redakční teologie. Z hlediska metodiky uchopila autorka toto téma poněkud povrchně a fragmentárně. Jednotlivé části práce a jejich nadpisy správně zobrazují podstatné složky pojmu "učedník, učednictví", ale jejich detailní zpracování už mnohdy postrádá metodickou koherentnost. Úvodní odstavce (1. a 2.) jsou krátké, ale ve své stručnosti se úplně nezaměřují na informace, které by čtenáře uvedly do téma učednictví.

Dále autorka postupuje metodou výběru charakteristických úryvků. Jejich analýza a výklad však působí místy povrchně a nehotově. O to víc pak násilně vyčnívají exkurzy jako třeba místopisně-archeologické pojednání o Magdale (s. 47). Spíš bychom uvítali prohloubení podstatnějších témat, jako například způsob vyučování a komunitní život žáků s učitelem v Palestině a v helénistické společnosti doby Druhého chrámu.

V práci se nejasně prolínají různé metodické roviny. Autorka se snaží o literární analýzu příslušných pasáží, méně už zohledňuje literární druhy. Kdyby v tomto ohledu byla důslednější, mohla by se vyhnout kladení otázek psychologizujícího rázu, na které pochopitelně daný biblický text nechce odpovídat a pro teologicko-spirituální poselství nejsou zcela nezbytné. Autorčin postup lze zřejmě vysvětlit vlivem bibliodramatové formace. Ovšem práci by prospělo, kdyby tomuto pastoračně aplikovanému postupu byla vyhrazena jedna speciální kapitola. Ze stejného důvodu také metodická poznámka v posledním odstavci na s. 24 by patřila spíš někam do úvodu a podobně téměř celý odstavec 6.5 na s. 38. Psychologické objasnění správných hranic na s. 35-36 by se víc hodilo uvést v poznámce pod čarou.

Styl práce je jasný, poměrně poutavý, místy už ho ale nelze považovat za styl odborný. Neobratné formulace jsou výjimkou. Občas autorka opakuje formulace, které jsou jí asi milé a vryly se jí do paměti. Ovšem pasáž: "Otázkou je, zda je to pro pochopení způsobu vyučování učedníků klíčové. Ježíšovo učení nedává informaci o nebeské realitě, nevyjadřuje vnitřní božské bytí, ani nepopisuje život v nebi. Ježíš nevytváří žádnou tajemnou organizaci..." (s. 25) se doslova opakuje v jiné souvislosti na s. 34, takže se zdá, že jde o citaci z uvedené knihy Terrence W. Tilleyho. Je-li to však přímá citace, měla by jako taková označena (tj. uvozovkami). Navíc se neshoduje údaj o paginaci (s. 151 v prvním případě a s. 152 v případě druhém).

Formální úprava práce je úhledná, přesto se setkáme s přeepsáními, které nejsou úplnou výjimkou (označil jsem je v tišněném textu práce). V seznamu zkratk se mi zdá nešťastné označovat první knihy Bible "První Mojžíšova" atd. bez uvedení slova "knihy". Za to ovšem autorka práce nemůže, protože toto v češtině hrubě znějící označení převzala z oficiální dikce ČEP (podobně označení evangelií jako Marek, Lukáš atd.).

V přehledu použité literatury jsou rovnoměrně zastoupeny biblické slovníky, jedno i vícesvazkové komentáře české i zahraňčnické, biblicko-teologické studie a v neposlední řadě pramenné texty, tj. kromě Bible např. J. Flavius. Průběžně ovšem autorka odkazuje jen na několik málo titulů.

Dále bych očekával na několika místech více konfrontačně kritický přístup k názorům jednotlivých autorů.

Konkrétně chci poukázat na tyto nejasnosti nebo neobratnosti:

- s. 17, 2. odst.: "Ježíšovi samozřejmě nešlo o šíření jeho slávy a pověsti Božího syna atd." - Toto tvrzení by bylo třeba specifikovat v rámci pojetí Ježíšova mesiášství.
- s. 22: "Lukáš neobjasňuje ani to, proč byli vyvoleni a čím si poctu vyvolenosti zasloužili". - Vyvolení je přece čistý dar(!). V této souvislosti se zdá také neobratná formulace na s. 46 a v závěru (s. 57) o "odpracování si" tohoto vyvolení.
- s. 25: Lze jistě polemizovat s výrokem, že Ježíš nedává informaci o "nebeské realitě" atd. O čem tedy mluví, když mluví o svém Otci v nebesích, když učí prosit, ať se stane Boží vůle "jako v nebi, tak i na zemi" atd.?
- s. 26, poslední odstavec: misionářský model "vyjít ven" a Augustinovo "sestoupení do sebe" se nutně nevyklučuje.
- na s. 32 se čtenář nedoví, od čeho je odvozeno jméno Iškariot ve významu "člověk falše". Navrhuji hodnocení "velmi dobře".

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Je možné na Ježíšova podobenství aplikovat jen hermeneutický princip "analogia fidei". Není možný také princip "analogia entis"? (srov. dipl. práce s. 39).

Seznamy Dvanácti v Novém zákoně.

Úloha žen v následování Ježíše podle Lukášova evangelia a Skutků apoštolů.

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 30.května 2011

Podpis: